

Tilläggsprotokoll

till 5000-K626709-21

Äklr
AM-82423-21
Signerat av

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 3 PO Sthlm Nord

Handläggare (Protokollförare)

Clara Salomon

Undersökningsledare

Carl Mellberg

Polisens diarienummer

5000-K626709-21

Arkiv/Äkl. ex

Signerat av: GSRÄTT
Avdelning 3

Datum: 2022-04-21
2022-04-08
AKTBIL: 461

Personer i ärendet

Förtursmål Nej	Beslag Finns	Målsägande vill bli underrättad om tidpunkt för huvudförhandlingen Ja
Ersättningsyrkanden		Tolk krävs
Misstänkt (Efternamn och förnamn) Ibrahim Hussein, Muhsin		Personnummer 20010225-6898
Delgiven information om förenklad delgivning vid ett personligt möte genom att skriftlig information överlämnats		
Underrättelse om utredning enligt RB 23:18a Underrättelsesätt, misstänkt Skriftligen	Underrättelse utsänd 2022-04-08	Yttrande senast 2022-04-12
Försvare Humphreys, Rodney, förordnad 2021-09-16	2022-04-08	2022-04-12
Underrättelsesätt, försvare Skriftligt	Resultat av underrättelse mt	Resultat av underrättelse försv
Misstänkt (Efternamn och förnamn) Ibrahim, Abdikarim Dahir		Personnummer 20001021-9137
Delgiven information om förenklad delgivning vid ett personligt möte genom att skriftlig information överlämnats		
Underrättelse om utredning enligt RB 23:18a Underrättelsesätt, misstänkt Skriftligt	Underrättelse utsänd 2022-04-08	Yttrande senast 2022-04-12
Försvare Svartz, Viktor, förordnad 2021-08-30	2022-04-08	2022-04-12
Underrättelsesätt, försvare Skriftligt	Resultat av underrättelse mt	Resultat av underrättelse försv

Notering

Innehållsförteckning

Diariernr

Uppgiftstyp

Sida

Tändsatspartiklar

5000-K626709-21	Inkommen skrivelse Bilaga angående tändsatspartiklar.....	3
-----------------	---	---

Grovt vapenbrott

	NFC info kvalifikationsgrunder grovt vapenbrott.....	7
--	--	---

Personalia

	Bilaga skäligen misstänkt, Ibrahim, Abdikarim Dahir.....	28
	Personalia, Ibrahim, Abdikarim Dahir.....	29
	Bilaga skäligen misstänkt, Ibrahim Hussein, Muhsin.....	30
	Personalia, Ibrahim Hussein, Muhsin.....	31

Inkommen skrivelse

Bilaga angående tändsatspartiklar

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 3 PO Sthlm Nord

Diariernr

5000-K626709-21

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-04-07

Tid

14:19

Involverad personal

Clara Salomon

Funktion

Uppgiftslämnare

Berättelse

Från ärende 5000-K1028559-21.

Bilaga angående tändsatspartiklar

NFC 2021-11-16

Tändsatspartiklar och hur de sprids

När ett skjutvapen avfyras slår vapnets tändstift in i tändhatten på patronen. I tändhatten finns en slagkänslig tändsats som då antänds. Tändsatsens uppgift är att antända krutet som finns i patronen. När krutet antänds bildas ett övertryck som gör att kulan drivs ut genom piploppet på vapnet. Från tändsatsen bildas i detta ögonblick, för ögat ej synliga, tändsatspartiklar som sprids i en stor mängd i området runt vapnet, största delen följer med ut ur piploppet. Försök har visat att tändsatspartiklar kan spridas upp till ca 5-6 meter från vapnet. Spridningen av tändsatspartiklar då ett skjutvapen avfyras beror på en rad olika faktorer bl.a. vapnets konstruktion och yttre förhållanden såsom om skjutningen sker utomhus eller inomhus.

Tändsatspartiklar är väldigt små partiklar (0,5 - 50 tusendels millimeter) och kan ha olika grundämnessammansättning. Vissa typer av ammunition ger tändsatspartiklar med grundämnessammansättningar som betraktas som karaktäristiska för tändsatspartiklar, d v s denna grundämnessammansättning är inte känd att förekomma i något annat sammanhang än i tändsatspartiklar. Några typer av tändsatspartiklar bedöms vara karaktäristiska.

Vissa typer av ammunition ger tändsatspartiklar med grundämnessammansättningar som inte betraktas som karaktäristiska för tändsatspartiklar, d v s grundämnessammansättningen kan förekomma även i andra sammanhang än i tändsatspartiklar.

Betydelsen av förekomst av tändsatspartiklar på en yta (hand, klädesplagg bil etc.)

Tändsatspartiklar kan överföras vid skjutning eller vid direktkontakt med något vapenrelaterat såsom skjutvapen, patronhylsor och kulor (d.v.s. primär överföring). Mängden överförda partiklar beror på väldigt många olika faktorer såsom yttre faktorer (väder, vind), hur man håller vapnet, typ av vapen, hur många skott som avlossats m.m. Vid hantering kan det vara faktorer som om vapnet nyligen avfyrats eller inte, om det är rengjort etc. Därav kan utfallet, mängden överförda partiklar, bli väldigt olika från gång till gång.

Alternativt kan tändsatspartiklar hamna på en yta på annat sätt genom kontakt med en annan yta som är bemängd med tändsatspartiklar. Detta betyder att partiklarna överförs genom sekundär överföring eller kontamination. Så klart påverkas mängden av tändsatspartiklar som överförs av hur mycket som fanns från början, vilket i sin tur påverkas av de olika faktorer som nämns ovan.

Tändsatspartiklar förekommer inte överallt. Studier av tändsatspartiklar på allmänna platser, t ex bussar, banker etc visar att chansen att hitta tändsatspartiklar generellt är låg. Vidare påvisas mycket sällan tändsatspartiklar på personer som inte haft något med skjutvapen att göra, och i så fall rör det sig om enstaka tändsatspartiklar.

Hur lång tid finns tändsatspartiklar vanligtvis kvar på händer, kläder mm?

Huvuddelen av tändsatspartiklar på händer faller normalt av inom ca tre timmar. Därför tillämpas tretimmars-regeln för skjuthandsprov (s.k. stubbningar från händer), d v s att det inte ska gå mer än tre timmar mellan händelsen och att provtagning från händer sker. På kläder, i bilar etc som har varit i kontakt med skjutvapen eller i anslutning till skjutvapen som avfyrats kan tändsatspartiklar finnas kvar längre tid, beroende på ytans beskaffenhet och hur materialen hanterats.

Om t.ex. ett par handskar inte används efter att de har använts vid skjutvapenkontakt kan tändsatspartiklar finnas kvar under mycket lång tid då tändsatspartiklar inte bryts ner.

Betydelsen av ickefynd av tändsatspartiklar

Avsaknad av tändsatspartiklar är ett förväntat resultat om en vapenrelaterad aktivitet inte har ägt rum. Det kan även finnas en rad olika orsaker till att inga tändsatspartiklar påvisas på en person/material trots att en vapenrelaterad aktivitet ägt rum, t.ex. händerna har tvättats eller ytor har rengjorts, partiklar fallit av eller att inga partiklar har överförts. Vissa typer av tändsatspartiklar kan inte detekteras med nuvarande metod.

NFC resultatvärdering för tändsatspartiklar

Utifrån kunskapen om tändsatspartiklar, bakgrundsinformation, överföring och beständighet samt det faktum att det endast bedöms förekomma några olika typer av karaktäristiska sammansättningar på tändsatspartiklar värderas resultaten vanligtvis på följande sätt: Huvudhypotesen rör en vapenrelaterad händelse, inte specificerat vilken. Alternativet täcker händelsen att man inte har något med en vapenrelaterad händelse att göra alls. Nedan exemplifierat med ett par handskar:

Huvudhypotes: Handskarna har varit i nära anslutning till skjutvapen då det avfyrats eller har varit i kontakt med skjutvapen eller något annat vapenrelaterat t.ex. patronhylsor.

Alternativ hypotes: Handskarna har inte varit i nära anslutning till skjutvapen då det avfyrats och har inte heller varit i kontakt med skjutvapen eller något annat vapenrelaterat t.ex. patronhylsor.

Sannolikheten för de erhållna resultaten värderas utifrån om huvudhypotesen är sann respektive utifrån om alternativhypotesen är sann.

Om huvudhypotesen är sann (handskarna varit i nära...) hur sannolikt är det då att påvisa det antal tändsatspartiklar man erhållit. Om alternativhypotesen är sann (handskarna har inte varit i nära...) och man har påvisats ett antal tändsatspartiklar så har tändsatspartiklarna inte överförts vid skjutning eller vid direktkontakt med något vapenrelaterat (d.v.s. primär överföring). Då återstår endast möjligheten att tändsatspartiklarna hamnat på handskarna på annat sätt, vilket betyder att partiklarna överförts genom sekundär överföring (d.v.s. kontamination). Här tas alltså hänsyn till överföring, bakgrundsförekomst, kontaminering och beständighet för tändsatspartiklar.

Förhållandet mellan ovanstående två sannolikheter är det som ger ett resultatvärde och som presenteras som en graderad slutsats. Denna ska ses som en förstärkning (positiva grader), eller försvagning (negativa grader) till den uppfattning utredningen har om en händelse. Grad 0 varken förstärker eller försvagar uppfattningen. NFC uttalar sig i normalfallet alltså inte om den aktuella händelsen eller om sannolikheten för hypoteserna i sig.

I de fall NFC erhåller en alternativ förklaring från åklagare eller försvar till eventuellt påvisade tändsatspartiklar kan detta formuleras som alternativhypotes. Är alternativet sådant att det redan på förhand kan bedömas att allt mellan noll och många påvisade tändsatspartiklar är lika förväntat resultat om huvudhypotesen respektive alternativhypotesen är sann utförs normalt inte analysen.

Går tändsatspartiklarna att knyta till ett visst vapen eller patronhylsa?

Då det, som nämnts ovan, inte finns så många olika typer av tändsatspartiklar, i synnerhet inte karaktäristiska sådana, är det inte möjligt att fastställa om påvisade tändsatspartiklar härrör från en viss patronhylsa eller har uppstått vid skjutning med ett visst vapen. Om de påvisade partiklarna avviker beträffande sammansättning gentemot tändsatspartiklarna i en patronhylsa kan det dock vara möjligt att utesluta att partiklarna kommer från den aktuella hylsan. Det går oftast inte med enbart fynd av tändsatspartiklar att säga när och hur partiklarna hamnade på materialet.

Polisen

INFORMATION

1 (21)

Datum

2022-03-30

03.00

Diariennr (åberopas)

Nationellt forensiskt centrum

Tekniska kvalifikationsgrunder för grovt/synnerligen grovt vapenbrott

I 9 kap. 1 a § första stycket vapenlagen anges i fem olika punkter kvalifikationsgrunder för när ett vapeninnehav kan anses utgöra ett grovt vapenbrott. Till stöd för tolkningen av dessa finns lagkommentaren "Vapenlagen - en kommentar" (Landgren & Åberg/Nordsteds Juridik). Denna lagkommentar finns i digital form som uppdateras löpande och utgör såvitt NFC känner till det stöddokument som är mest utförligt gällande tillämpning av vapenlagen.

Enligt lagkommentaren förekommer resonemang och kriterier som baserar sig på vapnets tekniska egenskaper i följande avsnitt:

- Andra punkten gällande om vapnet är av "särskilt farlig beskaffenhet".
- Fjärde punkten gällande om vapnet har innehafts "i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning" (nytt från 1/12-2020¹).

I 9 kap. 1 a § tredje stycket vapenlagen specificeras ytterligare omständigheter gällande enhandsvapen (pistol och revolver):

"Vid bedömningen enligt första och andra styckena ska ett enhandsvapen anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, om det är kraftfullt eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning".

För att kvalifikationsgrunderna skall kunna tillämpas på ett enhetligt sätt i rättssystemet krävs stöd till rättsväsendet. De tekniska egenskaper och omständigheter som kan läggas till grund vid bedömningen kring grovt vapenbrott måste framgå i redovisningen av den tekniska undersökningen av skjutvapen. För att sådan rapportering skall bli enhetlig krävs ett gemensamt förhållningssätt till de olika egenskaperna inom den kriminaltekniska verksamheten.

Detta dokument syftar till att beskriva de ställningstaganden som NFC gör samt vilka resonemang eller grunder sådana baseras på.

¹ Underbyggnad för denna punkt finns ej i vapenlagskommentaren ännu, utan i Prop 2019/20:200.

1. Vapen av särskilt farlig beskaffenhet (andra punkten)

1.1 Eldkraft

Ett vapens eldkraft påverkas av följande egenskaper:

- Patronkapacitet (oftast lika med magasinsskapacitet)
- Utskjutna projektilers anslagsenergi
- Eldhastighet
- Projektilernas typ

Värderade var för sig ger patronkapacitet, anslagsenergi, kulstyp och eldhastighet väsentliga insikter i ett vapens sammantagna förmåga att orsaka skada men det ger inte hela bilden.

För att få jämförbarhet mellan eldkraften hos vapen av olika typ, i olika kalibrar och med olika patronkapacitet måste dessa olika egenskaper på något sätt vägas samman. I dagsläget finns ingen teknisk modell för sådan sammanvägning och det är svårt att se hur en sådan skulle utformas som samtidigt är enkel att tillämpa och inte för den skull tar över rättssystemets roll och möjlighet att göra nyanserade bedömningar som tar in alla omständigheter, tekniska som andra. Avsaknaden av en teknisk sammanvägningsmodell för vapens eldkraft synes heller inte ha utgjort ett hinder för domstolarna att göra en nyanserad bedömning av vapens eldkraft tidigare.

De olika egenskaper som tillsammans utgör ett vapens eldkraft bedöms därför var för sig och i förhållande till något slags normal- eller tröskelvärde, det vill säga om respektive egenskap är högre eller lägre än normalfallet.

1.1.1 Patronkapacitet

Avsätts av hur många patroner som ryms i vapnet eller hur många patroner som kan avfyras utan omladdning. För revolverar utgör detta antalet patronlängden (kamrar) i trumman, för pistoler och gevär utgör det antalet patroner i magasinet. För bandmatade vapen (militära kulsprutor) är patronkapaciteten i praktiken obegränsad då man kan länka samman snart sagt hur långa patronband som helst.

Faktisk och potentiell patronkapacitet

Patronkapaciteten grundas främst på magasinsskapaciteten hos det magasin som följer ett vapen som tagits i beslag. I andra hand, exempelvis om vapnet saknar magasin, grundas patronkapaciteten på storleken på ett standardmagasin till aktuell vapenmodell.

Det förekommer att magasin med avsevärt högre patronkapacitet finns att köpa som eftermarknadstillbehör. Där det sedan tidigare är känt att sådana magasin existerar bör även denna information ingå i redovisningen av vapnets potentiella patronkapacitet. Enligt NFC:s uppfattning ska bedömningen om

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

huruvida patronkapaciteten är hög eller låg utgå från hur många patroner som kan avfyras utan att vapnet behöver laddas om.

Hög patronkapacitet

Enligt NFC:s uppfattning bör vapen med en patronkapacitet på 20 patroner eller mer anses ha hög patronkapacitet. Till dessa hör till exempel kulsprutepestoler och pistoler med extra stora magasin.

Låg patronkapacitet

Enligt NFC:s uppfattning bör ett vapens patronkapacitet ses som låg när vapnet inte är avsett för användande av magasin och endast kan laddas med en patron innan det måste laddas om med en ny patron. Till dessa hör till exempel pistoler av enkelskottsmodell.

1.1.2 *Anslagsenergi*

Projektilens rörelseenergi är en funktion av dess massa och dess hastighet. Enheten för energi är Joule (J). Att genom försök utröna den faktiska anslagsenergi som genereras av en viss kombination av vapen och ammunition är tidskrävande och kan av resursskäl inte utföras regelmässigt i varje utredning. Vid beslag av fabrikstillverkade vapen och patroner torde den generella anslagsenergin för aktuell kaliber vara tillräcklig.

Den faktiska anslagsenergin behöver dock klarläggas genom försök vid vissa omständigheter:

- Vapen som modifieras för skjutning med skarp ammunition alt. med modifierade startpatroner
- Hemtillverkade vapen
- Om man vid provskjutning upplever att vapnet avviker från förväntning för aktuell kaliber (modifierad för skarp patron).
- Hemladdad ammunition
- Beslagtagen ammunition som kan misstänkas ge energier väsentligt över eller under den generella anslagsenergin för aktuell kaliber, se även 1.2.

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

Tabell A: Anslagsenergier för jämförelse, till exempel för modifierade eller hemtillverkade vapen etc.

Kaliber	Anslagsenergi ² (Joule)	Kommentar
Luftvapen 18 år	10 J	Gräns för tillståndsfritt innehav för den som fyllt 18 år. 10 J kan ge livshotande skador vid träff i vitala organ.
6 mm Flobert (.22 BB/CB)	Ca 25-50 J	Tysk F-märkning (<7,5 Joule) erhålls genom en speciell variant av patronen som kallas 6 mm ME Flobert Kurz ³ , enligt uppgift tillsammans med en speciell utformning med ventilationskanaler i patronläget som sänker gastrycket.
.22 Kort (Short)	Ca 60-130 J	
.22 Long	Ca 50-120 J	
.22 Long Rifle	Ca 140-260 J	
6,35 mm Browning	Ca 85-90 J	
7,65 mm Browning	Ca 165-240 J	
9 mm Browning Kort	Ca 275-290 J	
.38 Special	Ca 320-390 J	

1.1.3 Eldhastighet

Begreppet eldhastighet är något svårhanterat då det kan ses på olika sätt och påverkas av flera olika faktorer. Sammantaget får eldhastigheten störst inverkan när ett vapen har tekniska fel eller funktionsstörningar som gör att eldhastigheten blir påtagligt lägre än vad som är normalt för aktuellt vapen, se även 1.2.1.

Teoretisk eldhastighet

Detta är den maximala eldhastighet som ett vapen teoretiskt sett kan avge. För helautomatiska vapen ligger denna eldhastighet mellan cirka 400 och cirka 1400 skott/minut.

Praktisk eldhastighet

Detta är den eldhastighet som kan uppnås i praktiken. Denna påverkas bland annat av skyttens förmåga till snabb och välriktad eld samt till snabba om-laddningar. Den beror även på vapnets patronkapacitet (litet magasin kräver fler omladdningar) samt i viss mån även på risken för att vapnet överhettas (vilket dock är mest relevant för ihållande eldgivning med helautomatiska vapen). Därmed blir den praktiska eldhastigheten i skott per minut avsevärt lägre

² Referensdata från Cartridges of the World (11th ed.), DiMaio: Gunshot Wounds (2nd/3rd ed.), B. P. Kneubuehl (Ed.) et al: Wound Ballistics, 2011, Sellier/Kneubuehl: Wundballistik u. i. Ballistischen Grundlagen, Øren: Skytevåpen – Identifisering samt resultat från egna jämförande skjutförsök (Hertzman/NFC 2020).

³ <https://bobb.cip-bobb.org/uploads/tdcc/tab-v/6mm-me-flobert-court-en.pdf>

än den teoretiska. Eftersom skyttens förmåga i det enskilda fallet oftast kommer att vara svår att värdera blir den praktiska eldhastigheten svår att väga in. Eftersom vapnets patronkapacitet redan är en faktor som självständigt vägs in i bedömningen av ett vapens eldkraft kan patronkapaciteten inte tas in även i begreppet eldhastighet utan att dubbelvärderas på ett otillbörligt sätt.

Generalisering - Låg, normal, hög eller mycket hög eldhastighet

Ett vapens eldhastighet indelas i kategorierna låg, normal, hög och mycket hög. Denna kategorisering, som baseras på vapentyp och mekanism. Genom denna kategorisering och de exempel som anges kan eldhastigheten för olika typer av vapen och mekanismer jämföras inbördes. Om ett enskilt vapen har egenskaper som ger negativ inverkan på vapnets praktiska eldhastighet så påverkar detta inte kategoriseringen av vapnets eldhastighet utan behandlas/anges istället som en förmildrande omständighet, se 1.2.2.

Låg eldhastighet

Enkelskottsvapen och brytvapen har generellt *låg eldhastighet* genom att avfyrad patronhylsa måste avlägsnas och för hand ersättas med en ny patron. Även vapen med funktionsstörningar som medför behov av manuell omladdning eller motsvarande fördröjande åtgärd för varje nytt skott har generellt låg eldhastighet.

Exempel:

- Salongsgevär
- Fallblocksgevär
- Hagel- och kulgevär med brytmekanism
- Grytpistoler
- Repetervapen med magasinsfel/matningsstörningar
- Hel- och halvautomatiska vapen med magasinsfel/matningsstörningar

Normal eldhastighet

Variationerna i praktisk eldhastighet hos manuellt omladdade vapen (t ex kulgevär och hagelgevär) kan vara stora beroende på patronkapacitet, typ av magasin samt vapnets konstruktion. Manuellt omladdade vapen med magasin, exempelvis kul- och hagelgevär med cylinder-, pump- eller bygelrepeteterande mekanism samt rakrepeteterande kulgevär, har generellt *normal eldhastighet*, då de inte kräver att ny patron hanteras för hand inför nytt skott.

Exempel:

- Mausergevär m/94, m/96, m/38, m/41 (cylindermekanism)
- Mossberg 500 (hagel/pumprepeteter)
- Winchester bygelrepeteter
- Blaser R93/R8 (rakrepeteter).

Hög eldhastighet

Halvautomatiska pistoler, kulgevär och hagelgevär har generellt *hög eldhastighet* då skyttens enda manuella åtgärd inför nytt skott är att släppa fram avtryckaren och sedan avfyra på nytt. Med tanke på att halvautomatisk funktion är dominerande för pistoler och även vanligt förekommande för gevär av olika

slag, så bör dock eldhastigheten inte enskilt kvalificera sådana vapen för grovt vapenbrott.

Exempel:

- Glock-pistoler
- Unique DES69
- Sig Sauer P226
- Browning BAR (halvautomatiskt jaktgevär)
- Automatgevär (Ag) m/42
- Beretta 303 (halvautomatiskt hagelgevär)
- AR15 m. varianter (halvautomatiskt kulgevär)

Mycket hög eldhastighet

Helautomatiska vapen har *mycket hög eldhastighet*, så hög att det saknar praktisk betydelse om vapnet har en teoretisk eldhastighet av 400 eller 700 skott/minut. Möjligen kan ett vapens faktiska eldhastighet vara en faktor i ett sammanhang där det är av vikt att jämföra olika typer av helautomatiska vapen.

Exempel:

- Helautomatiska pistoler: Glock 18, CZ 75 AUTO, Stechkin
- Kulsprutepistoler: vz61 Skorpion, Kpist m/45B, UZI, Sten, MP40,
- Automatkarbiner: Zastava M70AB2, Ak4, Ak5, M16, AK47/AKM,
- Kulsprutegevär: Zastava M72, RPK, BREN, Lewis, Kg m/21 och m/37
- Kulsprutor: Ksp m/58, Ksp m/90, MG 34 och 42

1.1.4 Projektilernas typ

Gäller patroner som anträffas i vapen eller i magasin funna i anslutning till anträffat vapen. Redovisas regelmässigt även för undersökta patroner då sammanhang med vapen inte alltid är känt vid undersökningen.

Projektilens typ, d v s kulans utformning och konstruktion, påverkar vilken verkan kulan ger vid träff, vilket i sin tur påverkar bedömningen av vapnets farlighet. Det bör understrykas att snart sagt alla kulor som skjuts ut med en krutladdning, oavsett utformning och konstruktion, har potential att orsaka livshotande skador om kulan träffar vitala organ. Vissa kulor har dock en större skadepotential jämfört med andra.

Följande jämförelser är generaliserande, det vill säga att de inte tar hänsyn till specifika egenskaper hos kulor i ett enskilt fall, utan till egenskaper hos kulor generellt.

Expanderande kulor

Hålspets- eller blyspetskulor är avsedda att expandera vid träff. Genom expansionen får kulan en större tvärsnittsarea och därigenom en snabbare energiavlämning. Snabbare energiavlämning ger i sig större sårskador, varför en sådan kula vid användande mot oskyddade personer (s.k. mjuka mål) kan anses

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

ha större farlighet än exempelvis en solid blykula eller en civil helmantelkula med motsvarande kaliber, hastighet och vikt.

Helmantlande kulor

Helmantelkulor har ett metallhölje som omsluter kulans framdel och den mjuka blykärnan. Sådana kulor har generellt en högre penetrationsförmåga jämfört med hål- och blyspetskulor samt homogena blykulor. Detta ger dem bättre förmåga mot mål med visst skydd, såsom personer med skydds-väst/hjälm, lätt bepansrade fordon etc., s.k. hårda mål. Detta kan under vissa omständigheter göra dem mer farliga än blykulor, blyspets- och hålspetskulor. I jämförelse med expanderande kulor har helmantelkulor generellt sämre/långsammare energiavlämning med mindre sårskador som följd medan penetrationsdjupet blir större.

Hos helmantelkulor i civil ammunition är mantelmaterialet vanligtvis en mäs-singslegering kallad tombak, vilken är förhållandevis mjuk. Manteln är dock stark nog för att hålla samman kulan vid träff i mjuka mål såsom mänsklig vävnad.

Hos helmantelkulor i militär ammunition är det vanligt med hårdare mantel-material som stål, vilket ger väsentligt högre penetrationsförmåga. Hos militär ammunition är det dessutom inte ovanligt att en del av kulans kärna består av ett hårdare material, en s.k. ”penetrator”, vanligen av stål eller något slags metallkarbid. Syftet med en sådan ”penetrator” är att ge bättre penetrationsförmåga i hårdgjorda mål, såsom exempelvis lättare bepansrade fordon och personer med hjälm/kroppsskydd. Detsamma gäller civil ammunition med motsvarande egenskaper.

Relativ farlighet beroende på projektiltyp

Vid en jämförelse av projektilers farlighet bör man utgå från någon slags normprojektil. Den vanligast förekommande kultypen i ammunition i polisiära beslag/kriminella sammanhang är civil helmantelkula. Detta gör den relevant som normprojektil. Med allt ”annat lika” (kaliber, vikt och hastighet) blir jämförelsen mellan olika kultyper generellt som följer (ökande farlighet nedåt i respektive lista).

OBSERVERA FÖLJANDE:

- En kultyp som vid inbördes jämförelse ses som mindre farlig än en annan kultyp är **ABSOLUT INTE OFARLIG!**
- Alla vapen som driver ut en projektil med en krutladdning har potential att orsaka allvarliga eller livshotande skador om livsviktiga organ eller blodkärl träffas.

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

Skadeverkan/energiavlämning, mjukt mål

Helmantelkula
Homogen blykula
Expanderande blykula
Expanderande mantlad kula

Ökande farlighet**Penetrationsförmåga, mjukt mål**

Expanderande blykula
Expanderande mantlad kula
Homogen blykula
Helmantelkula

Penetrationsförmåga, hårt mål

Expanderande blykula
Homogen blykula
Expanderande mantlad kula
Civil helmantelkula, tombakmantel
Militär helmantelkula, stålmantel
Militär helmantelkula, stålmantel+penetrator

1.2 Kraftfulla enhandsvapen

Enligt 9 kap. 1a§, tredje stycket ska ett enhandsvapen, d v s pistol eller revolver, anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, ”om det är *kraftfullt* eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning”. Begreppet ”kraftfullt” tar sikte på vapnets eldkraft. Vid bedömningen av om ett enhandsvapen är ”kraftfullt” tillmäts anslagsenergin stor vikt. Ett enhandsvapen bör, med hänsyn enbart till anslagsenergin, anses vara ”kraftfullt” och därmed av särskilt farlig beskaffenhet om det är avsett för patroner av patronstypen 9 mm Parabellum eller patroner med motsvarande eller högre anslagsenergi.

1.2.1 Anslagsenergi för 9 mm Parabellum (och 7,62 mm Tokarev) – utförda försök

Normering av anslagsenergin för 9 mm Parabellum baseras på provskjutning av totalt 48 olika patroner i denna kaliber av olika märken och typer, hämtade ur NFC:s referenssamling. Varje patronstyp provsköts med fem skott, kulhastigheten mättes 2 meter framför pipmynningen⁴ och den genomsnittliga anslagsenergin beräknades baserat på dessa värden samt på förpackningen angiven kulvikt. Där viktangivelse saknades på förpackningen vägdes en kula och massan i gram noterades med en decimals noggrannhet. Extremvärdena, d.v.s. patronstyperna med det högsta respektive lägsta värdet för genererad anslagseenergi togs ej med i fortsatta beräkningar och jämförelser.

Kaliber 7,62 mm Tokarev

Vid rättegångar har försvaret i flera fall hävdad att 7,62 mm Tokarev inte har anslagsenergi som är jämförbar med eller högre än motsvarande för 9 mm Pa-

⁴ Mätning av kulhastighet på olika avstånd under 4 m från pipmynningen ger så små variationer att det generellt saknar praktisk betydelse. För försöken bedömdes avståndet 2 m vara lämpligt av praktiska skäl.

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

rabellum, och därmed kan enhandsvapen i kaliber 7,62 mm Tokarev inte anses vara kraftfulla. Av detta skäl testades vid samma tillfälle, och på samma sätt, totalt 12 olika typer av patroner i kaliber 7,62 mm Tokarev.

För att få jämförbarhet användes halvautomatiska pistoler av märket Zastava vilka förutom skillnaden i kaliber är identiska i utförande. För kaliber 7,62 mm Tokarev användes Zastava modell M57 och för kaliber 9 mm Parabellum användes Zastava modell M70⁵.

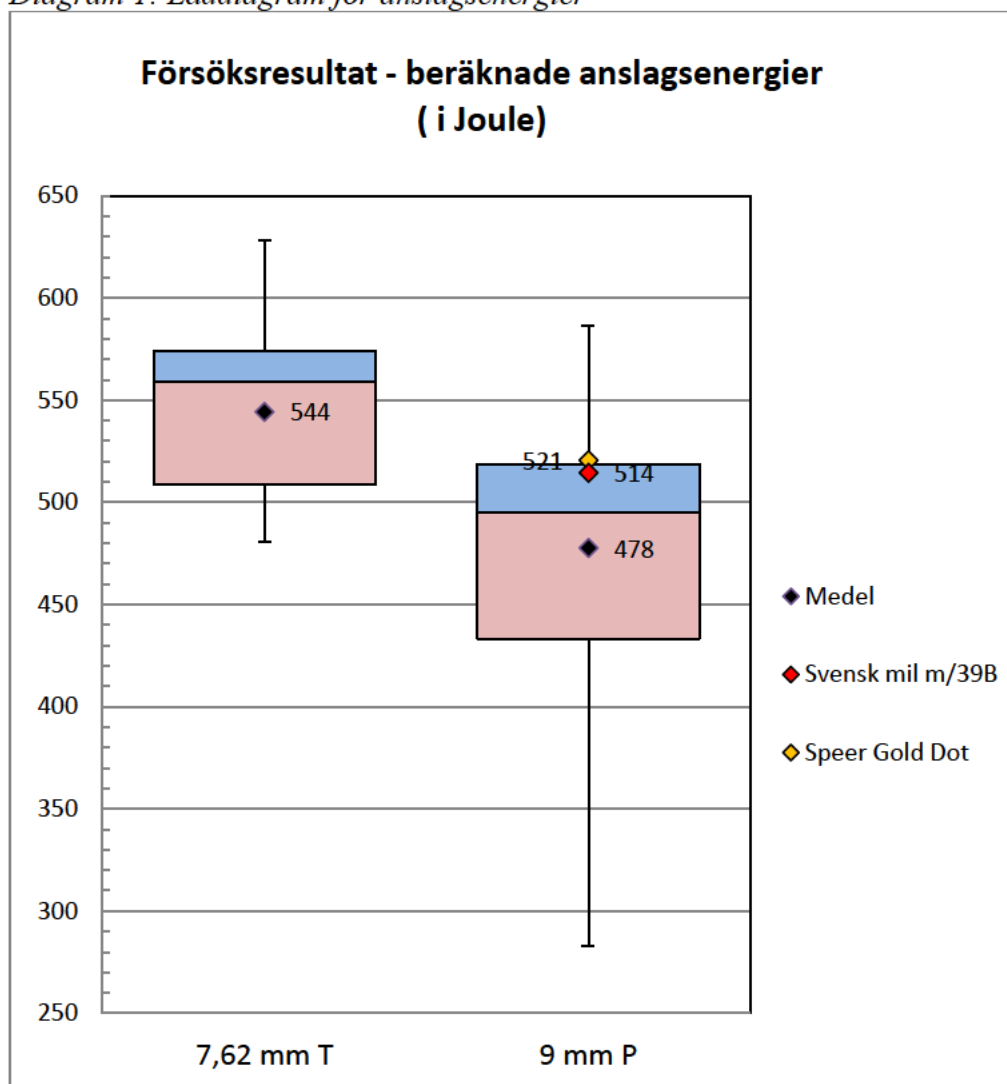
Resultaten från dessa försök visar att kaliber 7,62 mm Tokarev genererar anslagsenergier som överstiger dem hos kaliber 9 mm Parabellum. Se tabell B samt diagram 1.

⁵ Ej att förväxla med Zastava-pistoler med samma modellbeteckning (M70) men i kaliber 7,65 mm Browning

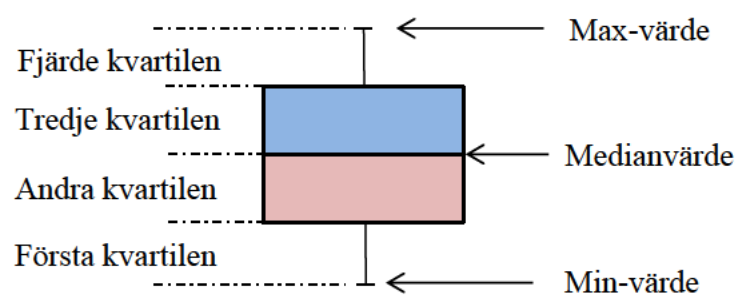
Tabell B: Resultat från försök

Kaliber	Anslagsenergi (Joule)			
	<i>Min</i>	<i>Medel</i>	<i>Max</i>	<i>Median</i>
9 mm Parabellum	283	478	586	495
7,62 mm Tokarev	480	544	628	559

Diagram 1: Låddiagram för anslagsenergier

Diagrammets innebörd

I tabell C listas ett antal relativt vanligt förekommande handvapenkalibrar med anslagsenergi motsvarande eller överstigande 9 mm Parabellum.

Tabell C: Anslagsenergier för vanligt förekommande handvapenkalibrar

Kaliber beteckning	Kulldiameter (mm)	Medelvärde anslagsenergi ⁶ (Joule)
9 mm Parabellum	9,01	479
7,62 mm Tokarev	7,82	525
.357 Magnum	9,07	796
.40 Smith & Wesson	10,16	588
10 mm AUTO	10,17	808
.44 Remington Magnum	10,90	1295
.45 ACP	11,45	522

1.3 Vapen av särskilt farlig konstruktion eller utformning.

Vapen som är små och lätta att dölja kan medföras till platser där vapen med högre eldkraft skulle avslöjas. Därför kan små vapen i vissa situationer åstadkomma större skada än ett större vapen med större eldkraft. Därmed kan ett vapen med begränsad storlek kvalificera för grovt vapenbrott även om dess eldkraft inte gör det till ett vapen av särskilt farlig beskaffenhet. Skjutvapen med utformning som avviker från konventionella skjutvapen kan medföras utan att väcka uppmärksamhet.

1.3.1. *Enhandsvapen som på grund av sin utformning är särskilt lätta att dölja*

Med detta avses ”pistoler och revolverar vars faktiska storlek är väsentligt mindre än typiska vapen av samma generella typ”⁷. Med andra ord jämförs pistoler med andra pistoler och revolverar med andra revolverar (oberoende av kaliber).

Mätbart värde för ”döljbarhet”

För att avgöra vad som utgör ett vapen som är ”särskilt lätt att dölja” krävs någon slags jämförelse med ett vapen som man inte anser vara särskilt litet. För att medge en enhetlig tillämpning krävs ett representativt och mätbart värde på ett vapens ”döljbarhet”. Längd och höjd har uppenbar inverkan på detta medan tjockleken varierar så lite att den inte kan ses ha väsentlig inverkan på möjligheterna att dölja ett vapen. För enhandsvapen bedöms även vikten ha försumbar inverkan på möjligheterna att dölja sådana. Ett vapens vikt är

⁶ Referensdata från:

Cartridges of the World (11th ed.)

DiMaio: Gunshot Wounds (2nd/3rd ed.),

B. P. Kneubuehl (Ed.) et al: Wound Ballistics, 2011

Sellier/Kneubuehl: Wundballistik u. i. Ballistischen Grundlagen

Øren: Skytevåpen – Identifiering

Resultat från egna jämförande skjutförsök (Hertzman/NFC 2020).

⁷ Prop. 2019/20:200, avsnitt. 10.2, sista stycket.

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

dessutom en funktion av vapnets storlek, varför vikten ändå ingår om än indirekt.

Gränsdragning för "litet enhandsvapen" – relevanta vapen att relatera till
Sig Sauer P239 är den minsta modellen av de pistoler som idag används för tjänstebruk av svensk polis. Den används för dolt bärande (även om det finns ett begränsat antal i bruk) varför det är rimligt att detta vapen tas med i värderingen av vad som utgör vapen som är särskilt lätta att dölja. Glock⁸ modell G26 och G36 är varianter av Glock G17 (9 mm Parabellum) resp. Glock G21 (.45 ACP) vilka minskats i storlek specifikt för att bli lämpade för dolt bärande, s.k. "sub-compact". Walther PPS, SigSauer P365, HK SFP9 SK är sub-compact-pistoler som ingått i en förstudie inför upphandling av ny tjänstepistol för svensk polis. En gräns för när ett vapen är så litet att det bör anses lätt att dölja bör rimligen dras så att sådana vapen, specifikt utformade för dolt bärande, hamnar under gränsen.

Gränsen för ett vapen som är "litet och lätt att dölja" har därför satts vid när summan av vapnets längd och höjd är maximalt 30 cm. I tabell D finns mått för ett antal vapen som bedömts relevanta och som tagits i beaktande. Med vald gränsdragning hamnar de vapenmodeller för dolt bärande som nämnts i det föregående under gränsen. Därmed kan den valda gränsen på $L+H \leq 30$ cm med gott fog anses ha god logisk och praktisk förankring.

⁸ Glock är en mycket vanligt förekommande pistoltyp, både civilt och polisiärt/militärt. Enligt uppgifter från tillverkaren har Glock-pistoler tillverkats i över 14 miljoner exemplar (2018) och ca 70 % av alla polisiära tjänstevapen i USA utgörs av Glock-pistoler. I Sverige används olika modeller av Glock-pistoler av såväl Försvarsmakten, Tullen och Kustbevakningen som tjänstevapen.

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

Tabell D: Vapens storlek

Vapen	Längd (cm)	Höjd (cm)	L+H	L+H⁹
Walther PP ¹⁰	17,0	10,9	27,9	28
SIG Sauer P225 ¹¹	18,0	13,1	31,1	31,5
SIG Sauer P226*	19,6	13,9	33,5	34
SIG Sauer P228*	18,0	13,6	31,6	32
SIG Sauer P229*	18,0	13,6	31,6	32
SIG Sauer P239**	17,2	13,0	30,2	30,5
Glock G17 (m/88) ”FullSize”****	20,4	13,9	34,3	34,5
Glock G19 (m/88B) ”Compact” ***	18,7	12,8	31,5	32
Glock G26 9 mm P ”SubCompact”	16,5	10,6	27,1	28
Glock G43 9 mm P ”SubCompact”****	15,9	10,8	26,7	27
Glock G36 .45 ACP ”SubCompact”	17,7	12,0	29,7	30
Walther PPQ M2 L ”Fullsize”****	20,6	13,5	34,1	34,5
Walther PPQ M2 C ”Compact”****	18,0	13,5	31,5	31,5
Walther PPS ”SubCompact”****	16,1	11,2	27,2	28
SIG Sauer P320 F ”Fullsize”****	20,8	14,0	34,8	35
SIG Sauer P320 XComp ”Compact”****	17,8	13,4	31,2	31,5
SIG Sauer P365 ”SubCompact”****	14,8	10,9	25,7	26
HK SFP9 L ”Fullsize”****	21,0	13,7	34,7	35
HK SFP9 OR ”Compact”****	18,6	13,7	32,3	33
HK SFP9 SK ”SubCompact”****	16,8	11,6	28,4	29
Zastava M70, 7,65 mm B	16,5	11,5	28,0	28
Zoraki 917, 9 mm PA	20,1	13,5	33,6	34
Zoraki 906, 9 mm PA	14,3	10,5	24,8	25

* Standardvapen polispersonal i yttre tjänst. Källa: PMP

** Tjänstevapen som används av polispersonal för dolt bärande. Källa: PMP

*** Ingår i förstudie inför upphandling av ny tjänstepistol för Polismyndigheten. Källa: tillverkarens uppgifter.

⁹ Värden för längd och höjd avrundade till närmaste högre halvcentimeter innan summering¹⁰ https://en.wikipedia.org/wiki/Walther_PP¹¹ Måttangivelser från PMP Instruktionsbok SIG SAUER

Mätning av längd och höjd

Längd = Sträckan mellan vapnets främsta och bakersta del, mätt parallellt med pipans kärnlinje.

Höjd = Sträckan mellan vapnets översta och nedersta del, mätt **i rät vinkel** till pipans kärnlinje.

- Mätning görs i centimeter, **avrundas uppåt till 0,5 cm noggrannhet**
- Längd och höjd adderas samman
- $L + H < (\text{mindre än}) 30 \text{ cm}$ = särskilt lätt att dölja

Bild 1: Exempel, mätning av vapens längd och höjd – pistol med magasin

Bild 2: Exempel, mätning av vapens längd och höjd - revolver

Vapen med monterade tillbehör som påverkar storleken.

Mätning utförs först i beslagtaget skick. I de fall vapnet har monterade tillbehör som ökar längd eller höjd (och som inte är fastsvetsade/lödda/limmade motsv.) såsom exempelvis stora magasin, ljuddämpare, vapenlampor, rödpunktssikten, axelstöd etc. **demonteras dessa varefter ny mätning görs.** Båda värdena presenteras.

1.3.2 Vapen som har utformats så att de inte ser ut som vapen¹²

Detta är skjutvapen som utseendemässigt ser ut som något annat, eller i varje fall inte som skjutvapen normalt sett ser ut. Exempel är:

- Pennpistoler av olika slag
- S.k. skjutkäppar/käppgevär

1.3.3 Andra omständigheter som gör vapen särskilt farliga

Vapen som utrustats med ljusförstärkare eller ljuddämpare eller vapen som manipulerats på visst sätt kan anses vara särskilt farliga (konventionella öppna riktmedel, kikarsikten, rödpunktssikten etc. är "normalt" och saknar påverkan i sammanhanget).

¹² Underbyggnad för denna punkt finns ännu inte i vapenlagskommentaren, utan i prop 2019/20:200

1.3.3.1 *Ljusförstärkare (även kallade bildförstärkare)*

Innefattar både riktmedel som förstärker tillgängligt ljus, såväl synligt ljus (s.k. passiva ljus- eller bildförstärkare) som infraröd strålning (s.k. termiska sikten) och sådana där en infraröd ljusskälla krävs för belysning av målet (aktiva ljus- eller bildförstärkare).

1.3.3.2 *Laserriktmedel*

Ljusförstärkare monterade på vapnet förekommer idag inte på enhandsvapen, däremot förekommer laserriktmedel såväl med synligt ljus som med IR (för användande med ljusförstärkare burna på huvudet). Laserriktmedel får inte användas vid jakt¹³ och såvitt känt används inte laserriktmedel i organiserat tävlingsskytte. Det är tillåtet att använda laserriktmedel inom praktiskt/dynamiskt skytte (IPSC) men det verkar ge mer nackdelar än fördelar och används i praktiken inte.

1.3.3.3 *Ljuddämpare*

Utöver vapen som är försedda med ljuddämpare¹⁴ så bör det även redovisas när vapen är försedda med gängad pipmynning (framför allt gällande enhandsvapen som inte lagligen får förses med ljuddämpare). Visserligen kan sådana gånger i vissa fall vara avsedda för montering av pipvikter, kompensatorer eller flamdämpare etc., men de kan även tyda på att vapnet modifierats för att användas med ljuddämpare.

1.3.3.4 *Manipulering på visst sätt*

Som exempel ges avlägsnande av axelstöd eller kortande av pipan vilket minskar vapnets storlek och gör vapnet lättare att dölja. Hagelgevär där pipa och/eller kolv kapats av är exempel på sådan manipulering men resonemanget kan appliceras på alla typer av vapen. Rimligen kan även gevär som försetts med infällbart axelstöd anses vara sådan manipulering. I möjligaste mån bör såväl befintlig som (bedömd) ursprunglig längd redovisas.

1.3.4 *Dålig precision kvalificerar INTE vapen som särskilt farliga*

Att avlägsna riktmedel ger minskad möjlighet till precision och därmed ökad risk för att tredje man träffas oavsiktligt har tidigare ansetts kunna utgöra en sådan manipulering. I förarbetena till den ändring av vapenlagen som trädde i kraft den 1 december 2020 ansågs det dock vara motsägelsefullt att dålig precision skulle göra ett vapen särskilt farligt. Dålig precision, antingen genom avlägsnande/avsaknad av riktmedel eller av annat skäl, utgör därför inte sådan manipulation som kvalificerar ett vapen som särskilt farligt. Dålig precision bör dock inte för den skull ses som en förmildrande omständighet.

¹³ 22§, Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt

¹⁴ NFC:s definition av en ljuddämpare: "En ljuddämpare för skjutvapen är en anordning som är avsedd att monteras på skjutvapen och som vid skjutning minskar vapnets mynningsknall genom att minska de utströmmande gasernas hastighet."

1.3.5 Vapen som regelmässigt bör ses som särskilt farliga

1.3.5.1 Vapen av militär karaktär

Automatgevär

I svensk militär vapenterminologi beskriver begreppet ”automatgevär” halv-automatiska militära gevär. Det som i lagkommentaren avses med begreppet ”automatgevär” är i praktiken helautomatiska militära automatkarbiner¹⁵ såsom Automatkarbin (Ak) 4, Ak5, M16/M4, AK47 Kalashnikov m.fl.

Kulspruta

Begreppet omfattar både burna och lavettmonterade band- och magasinmatade helautomatiska vapen avsedda för eldunderstöd genom helautomatisk eldgivning såsom t.ex. kulspruta (Ksp) m/58, Ksp m/90, kulsprutegevär (Kg) m/37 m.fl.

Kulsprutepistol och andra helautomatiska vapen

Begreppet kulsprutepistol avser generellt vapen i pistolkaliber med förmåga till helautomatisk eldgivning och som är avsedda att avfyras med stöd mot axeln.

Andra helautomatiska pistoler kan exempelvis vara pistoler som genom sin grundkonstruktion eller genom modifiering har förmåga till helautomatisk eld.

Pansarskott

Begreppet omfattar inte bara ”engångsvapen” som t ex Pansarskott m/86/AT4, RPG 18 m.fl. utan även andra pansarvärnsvapen som avfyras från axeln, så som raket- och granatgevär, t ex RPG 7, Grg m/48 m.fl.

Grovkalibriga gevär avsedda för militärt prickskytte

Grov kaliber

Begreppet ”grovkalibriga gevär avsedda för militärt prickskytte” är inte närmare definierat. Gränsen för begreppet ”grovkalibriga gevär” sätts därför ”över” de i militära prickskyttesammanhang vanligt förekommande kalibrarna 7,62x51 mm (7,62 NATO) samt 7,62x54 mm R (främst avseende anslagsenergi). Detta placerar exempelvis kalibrarna .300 Winchester Magnum samt .338 Lapua Magnum i kategorin ”grovkalibriga”, vilket ger logik till gränsdragningen då dessa är relativt vanligt förekommande i militära prickskyttevapen. Kaliber .300 Winchester Magnum har visserligen samma kuldiameter som 7,62 NATO, men den genererar anslagsenergier på 100 meter som är cirka 25 % högre än 7,62 NATO. .338 Lapua Magnum ger anslagsenergi på 100 meter som är cirka 80 % högre än 7,62 NATO.

¹⁵ Avstämt i dialog mellan NFC Vapen och författare Fredrik Landgren. Automatkarbiner har per definition förmåga till helautomatisk eld. Versioner av automatkarbiner utan förmåga till helautomatisk eld räknas som halvautomatiska gevär.

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

Gevär avsett för militärt prickskytte

Kriterier för när ett vapen skall vara anses vara ”avsett för militärt prickskytte” saknas idag. Några exempel på gevär avsedda för militärt prickskytte är sovjetiska/ryska Dragunov (SVD), svenska försvarets Psg 90¹⁶, jugoslaviska Zastava M76 och tyska Heckler & Koch PSG 1. Inget av dessa vapen är dock grovkalibrigt.

Definition av begreppet får lämpligen utvecklas genom bedömning av praktiska exempel.

Eldkastare

Militära eldkastare är anordningar avsedda att slunga iväg en förtjockad brännbar vätska som sedan antänds. Eldkastare omfattas av VL 1 kap. 3§a – anordningar som till verkan och ändamål är jämförliga med skjutvapen¹⁷.

1.3.5.2 Halvautomatiska gevär

Innefattar alla halvautomatiska gevär oavsett kaliber. Även halvautomatiska gevär i .22 long rifle kan ha så hög eldkraft att en masskjutningssituation såsom den på Utöya i Norge 2011 skulle kunna få motsvarande skadeutfall/resultat.

Norska polisens kriminaltekniker som ansvarade för den tekniska undersökningen på Utöya har tillfrågats om saken och denne menar att det sannolikt inte gjort stor skillnad om gärningsmannen haft ett halvautomatiskt gevär i kaliber .22 long rifle istället för i kaliber 5,56x45 mm. Denna bedömning har dock sin grund i såväl omständigheterna som i offrens och skyttens beteende. Offren var skrämde ungdomar, i grupper och med små eller inga möjligheter att fly eller gömma sig. Skytten kunde utan motstånd gå runt och skjuta sina offer med gevär på relativt korta avstånd (några meter) och sedan gå fram till sina fallna offer och på mycket kort håll skjuta dem igen med pistol. I den situationen skulle det sannolikt inte ha spelat någon roll om geväret varit i kaliber .22 long rifle istället för 5,56x45 mm. Under andra förutsättningar, t ex vuxna offer med möjlighet att göra motstånd, fly eller gömma sig, är vapnets kaliber sannolikt en faktor som kan påverka slutresultatet.

1.3.5.3 Halvautomatiska versioner av kulsprutepistoler med hög patronkapacitet

Halvautomatiska versioner av kulsprutepistoler använder generellt samma magasin som de helautomatiska förebilderna. Eftersom patronkapaciteten beror på magasinet och inte på vapnet blir slutsatsen att alla halvautomatiska versioner av kulsprutepistoler bör inbegripas. Detta ger logik i tillämpningen i de fall där ett sådant vapen anträffas utan magasin.

¹⁶ Accuracy Arms International Arctic Warfare

¹⁷ Göta hovrätts dom 2015-11-02 i mål nr B 715-15

2. Vapen som innehas i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning (fjärde punkten)

2.1 Vapen utan lagligt användningsområde

Enligt förarbetena till den vapenlagsändring som trädde i kraft 1 december 2020 exemplifieras sådan miljö bl.a. av förekomst av vapen som helt saknar lagligt användningsområde.

Nedan följer en listning av exempel på vapen som saknar lagligt användningsområde:

- Avsågade hagelgevär
- Start- och tårgasvapen modifierade för utskjutande av projektiler
- Pennpistoler
- S.k. rörvapen eller ”slam-fire guns”
- Tårgasvapen¹⁸ i originalutförande¹⁹
- 3D-printade vapen

2.2. Avlägsnad märkning

Ytterligare en egenskap som kan tyda på sådan miljö är avlägsnade av tillverkningsnummer och märkning som visar import- eller ursprungsland. Avlägsnande av sådan märkning försvårar eller förhindrar spårning av vapnets ursprung eller försörjningsväg fram till beslagstillfället. Utöver detta är avlägsnande av viss typ av märkning olagligt enligt 2 a kap samt 9 kap. 1b §, vapenlagen.

¹⁸ Med **tårgasvapen** avses pistoler, revolverar och andra anordningar som kan laddas med patroner utan projektil men innehållande ett tårretande ämne avsett att drivas ut med krutladdning, har gasutströmning helt eller i huvudsak framåt/i pipans riktning samt har någon typ av spärrning i pipans lopp för att förhindra skjutning med skarp ammunition/utskjutande av projektiler. Tårgasvapen kan i vissa sammanhang även benämnas gasvapen.

För klarläggande av skillnader med andra närliggande vapentyper:

Med **startvapen** avses pistoler, revolverar och andra anordningar som kan laddas med start-/knallpatroner utan projektil eller verkansdel, innehållande en krutladdning vars enda syfte är att avge en mynningsknall samt har gasutströmning i annan riktning än framåt/i pipans riktning. Med **tårgasanordningar** avses främst trycksatta spraybehållare som driver ut ett tårretande ämne med en drivgas. Även behållare med pumpanordning kan omfattas av begreppet.

Tårgasvapen (och tårgasanordningar) är avsedda för självskydd, vilket med dagens praxis inte är ett godtagbart ändamål för Polismyndigheten att meddela tillstånd för vapeninnehav. Därmed saknas lagligt användningsområde för sådana föremål.

¹⁹ Tårgasvapen tenderar att ses som jämförelsevis ofarliga då de inte skjuter ut någon projektil. Vid skjutning med tårgasvapen strömmar dock krutgaser under högt tryck ut ur mynningen. Dessa krutgaser kan under vissa förutsättningar orsaka livshotande respektive dödliga skador. Det finns dokumenterade exempel på händelser med dödlig utgång där sådana vapen avfyrats med pipmynningen i direkt kontakt med skallen eller bröstkorgen eller är införd i munhålan. Krutgaserna har härvid konstaterats kunna orsaka skall- och hjärnskador samt tränga in i brösthålan och där orsaka skador på hjärta och lungor eller att ge allvarliga skador på svalg och luftstrupe (vid avfyrning med vapnets mynning införd i offrets mun).

3 Förmildrande omständigheter

Funktionsstörningar, tekniska fel eller andra omständigheter som påverkar vapnets eldkraft, tillförlitlighet etc, är omständigheter som talar i förmildrande riktning vid bedömning gällande grovt vapenbrott. Generella exempel är vapen som i inkommet skick inte kan avfyras alls, halvautomatiska vapen där tekniska fel eller andra omständigheter gör att vapnet måste laddas om manuellt för varje skott (och därigenom påtagligt minskar eldhastigheten) eller vapen med kärvande magasin som påtagligt ökar omladdningstiden vid magasinsbyte jämfört vad som är normalt för aktuell vapentyp. Även låg patronkapacitet är en sådan omständighet.

Sådana förmildrande omständigheter måste tydligt framgå i redovisningen av en vapenundersökning.

4 Synnerligen grovt vapenbrott

Det som från 1 december 2020 definierar ett synnerligen grovt vapenbrott är antalet vapen som förekommer i ett gemensamt sammanhang; antingen ”flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet” ELLER ”ett stort antal vapen” (underförstått vapen som inte är av särskilt farlig beskaffenhet men som på andra grunder kvalificerar för grovt vapenbrott).

Hur många vapen som utgör ”flera” eller ”ett stort antal” är inte specificerat. Av vapenlagskommentaren framgår att vad som utgör ”ett stort antal vapen” kan variera beroende på vilken typ av vapen frågan gäller och vapentypens farlighet. Samma sak gäller för vad som utgör ”flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet”.

4.1 Flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet

Enligt prop 2019/20:200 är det inte uteslutet att uttrycket ”flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet” kan utgöras av så lite som två vapen.

4.2 Ett stort antal/flera vapen KAN börja vid två vapen

Bedömningen av grovt/synnerligen grovt vapenbrott sker med hänsyn tagen till alla i sammanhanget relevanta omständigheter. Det är dock varken möjligt eller rimligt att vid den tekniska vapenundersökningen ha kännedom om alla sådana omständigheter i ärendet, eller deras inverkan. Därmed går det inte att i det skedet veta om ett vapen som undersöks slutligen kommer att kvalificera för grovt brott/som särskilt farligt. Det avgörandet vilar hos domstolarna.

När två eller flera vapen, som vardera uppfyller en eller flera av de tekniska kvalifikationsgrunderna för grovt vapenbrott eller för vapen av särskilt farlig beskaffenhet, förekommer i ett gemensamt sammanhang innebär det att innehavet potentiellt kvalificerar för grovt eller synnerligen grovt vapenbrott.

Denna potential ska påtalas och belysas av redovisningen av den tekniska vapenundersökningen i ärendet.

Nationellt forensiskt centrum

2022-03-30

Versioner

Detta dokument har getts ut i följande versioner:

Gällande

Version 3.0

Gäller från 2022-03-30

Tidigare

Version 1.0

Från 2021-06-15 till 2022-03-21

Version 2.0

Från 2022-03-22 till 2022-03-30

Bilaga - Skäligen misstänkt

Enhet
Region Stockholm, Grova brott 3 PO Sthlm Nord

Diariet
5000-K626709-21

Skäligen misstänkt person	Identifierad	Anledning	Personnr
Ibrahim, Abdikarim Dahir	Nej	Personen ej närvarande	20001021-9137

Personalia och dagsbottsuppgift

Utskriftsdatum
2022-04-08

Namn Ibrahim, Abdikarim Dahir		Personnummer 20001021-9137	
Tilltalsnamn	Kallas för Fishy	Öknamn	Kön Man
Födelseförsamling	Födelselän	Födelseort utland Mogadishu	
Medborgarskap Sverige	Hemvistland	Telefonnr 0760823908: Mobiltelefon	
Adress Axbyplan 10 LGH 1001 163 73 Spånga			
Folkbokföringsort Spånga		Senast kontrollerad mot folkbokföring 2022-03-29	
Föräldrars/Vårdnadshavares namn och adress (beträffande den som inte fyllt 20 år)			
Utbildning			
Yrke / Titel Student			
Arbetsgivare Rinkebyskolan		Telefonnr	
Anställning (nuvarande och tidigare)			
Arbetsförhet och hälsotillstånd			
Kompletterande uppgifter			
Uppgiven inkomst 0	Bidrag 0	Hemmavarande barn under 18 år 0	
Försörjningsplikt 0	Skulder		
Förmögenhet 0			
Kontroll utförd		Taxeringsår 2021	
Taxerad inkomst		Datum 2022-02-22	
Taxeringskontroll utförd av Taxeringuppgift saknas / Pa Salomon			

Bilaga - Skäligen misstänkt

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 3 PO Sthlm Nord

Diariet

5000-K626709-21

Skäligen misstänkt person

Ibrahim Hussein, Muhsin

Identifierad

Nej

Anledning

Personen ej närvarande

Personnr

20010225-6898

Personalia och dagsbottsuppgift

Utskriftsdatum
2022-04-08

Namn Ibrahim Hussein, Muhsin		Personnummer 20010225-6898
Tilltalsnamn	Kallas för	Öknamn
Födelseförsamling Spånga	Födelselän Stockholms län	Kön Man
Medborgarskap Sverige	Hemvistland	Födelseort utland
Adress Hjulsta Backar 14 LGH 1205 163 65 Spånga		Telefonnr 0707494627: Mobiltelefon Pappa
Folkbokföringsort Spånga	Senast kontrollerad mot folkbokföring 2022-03-29	
Föräldrars/Vårdnadshavares namn och adress (beträffande den som inte fyllt 20 år)		
Utbildning		
Yrke / Titel		
Arbetsgivare		Telefonnr
Anställning (nuvarande och tidigare)		
Arbetsförhet och hälsotillstånd		
Kompletterande uppgifter		
Uppgiven inkomst 0	Bidrag 0	Hemmavarande barn under 18 år 0
Försörjningsplikt 0	Skulder	
Förmögenhet 0		
Kontroll utförd	Taxeringsår 2021	
Taxerad inkomst	Datum 2022-02-22	
Taxeringskontroll utförd av Taxeringuppgift saknas / Pa Salomon		

Underrättelse/Delgivning jml RB 23:18a

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 3 PO Sthlm Nord

Ärende

Diariennr

5000-K626709-21

Handläggare

Salomon, Clara

Gärning

Mord och grovt vapenbrott 2021-05-31 Hjulsta backar, Spånga.

Berörd person

Personnr

20010225-6898

Efternamn

Ibrahim Hussein

Förnamn

Muhsin

Underrättelse utsänd

2022-04-08

Yttrande senast

2022-04-12

Underrättelse slutförd

Delgiven info. om ev. förenklad delgivning

Underrättelsesätt

Skriftligen

Notering

Överlämnas för genomgång.

Erinran

Försvare

Namn

Humphreys, Rodney

Underrättelse utsänd

2022-04-08

Yttrande senast

2022-04-12

Underrättelse slutförd

Underrättelsesätt

Skriftligt

Notering

Överlämnas för genomgång.

Erinran

Underrättelse/Delgivning jml RB 23:18a

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 3 PO Sthlm Nord

Ärende

Diariennr

5000-K626709-21

Handläggare

Salomon, Clara

Gärning

Mord och grovt vapenbrott, 2021-05-31 Hjulsta backar, Spånga.

Berörd person

Personnr

20001021-9137

Efternamn

Ibrahim

Förnamn

Abdikarim Dahir

Underrättelse utsänd

2022-04-08

Yttrande senast

2022-04-12

Underrättelse slutförd

Delgiven info. om ev. förenklad delgivning

Underrättelsesätt

Skriftligt

Notering

Överlämnas för genomgång.

Erinran

Försvare

Namn

Svartz, Viktor

Underrättelse utsänd

2022-04-08

Yttrande senast

2022-04-12

Underrättelse slutförd

Underrättelsesätt

Skriftligt

Notering

Överlämnas för genomgång.

Erinran